

Увага! До 11.10.2021 оновлюємо інформацію про кінцевого бенефіціарного власника в ЄДР

Зверніть увагу, що 10.10.2021 набрав чинності Закон України від 08.10.2021 № 1805-IX «Про внесення зміни до Закону України „Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення“», яким строк для оновлення інформації про кінцевого бенефіціарного власника в обсязі, визначеному Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», та структури власності продовжено до 10.07.2022 включно. Детальніше про внесені зміни до Закону читайте на порталі RADNUK.COM.UA у статті [«Кампанію з декларування відомостей про бенефіціарів продовжено!»](#).

Не пропустіть! До 11.10.2021 всім юридичним особам необхідно подати державному реєстратору інформацію про кінцевого бенефіціарного власника та структуру власності. Тим, хто вчасно не встигне подати відповідну інформацію, світить відхилення тендерної пропозиції.

У статті вивчимо Положення про форму та зміст структури власності, яке набрало чинності з 11.07.2021, та яку інформацію учасникам публічних закупівель потрібно надати державному реєстратору до 11.10.2021. Розберемо, що таке структура власності, та дізнаємося, де знайти зразки складання схематичного зображення структури власності. Детально розглянемо поняття кінцевого бенефіціарного власника та структуру власності у розрізі участі в публічних закупівлях та проаналізуємо актуальні на сьогодні, рішення Постійно діючої адміністративної колегії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель (далі — Колегія) щодо питань про кінцевого бенефіціарного власника.

Нагадаємо, що пунктом 4 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 06.12.2019 № 361-IX (далі — Закон № 361-IX) передбачено, що юридичні особи, зареєстровані до набрання чинності цим Законом, подають державному реєстратору інформацію про кінцевого бенефіціарного власника в обсязі, визначеному цим Законом, та структуру власності протягом трьох місяців з дня набрання чинності нормативно-правовим актом, яким буде затверджена форма та зміст структури власності.

Відповідно, наказом Міністерства фінансів України від [19.03.2021 № 163](#) було затверджено Положення про форму та зміст структури власності (далі — Положення), яке набирає

чинності 11.07.2021. Враховуючи норму, визначену пунктом 4 розділу X Закону № 361-ІХ щодо трьохмісячного строку з дня набрання чинності Положення, доходимо висновку, що кінцевою датою для оновлення інформації про кінцевого бенефіціарного власника у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб є 10.10.2021.

Інформацію про бенефіціарів подають усі юридичні особи, в тому числі учасники публічних закупівель, окрім політичних партій, структурних утворень політичних партій, професійних спілок, їх об'єднань, організацій профспілок, передбачених статутом профспілок та їх об'єднань, творчих спілок, місцевих осередків творчих спілок, організацій роботодавців, їх об'єднань, адвокатських об'єднань, торгово-промислових палат, об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, релігійних організацій, державних органів, органів місцевого самоврядування, їх асоціацій, державних та комунальних підприємств, установ, організацій.

Отже, до 10.10.2021 (включно) Державному реєстратору потрібно подати таку інформацію:

інформацію про кінцевого бенефіціарного власника, а саме: прізвище, ім'я, по батькові (за наявності); дату народження; країну громадянства; серію та номер паспорта громадянина України або паспортного документа іноземця; місце проживання; реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності); повне найменування та ідентифікаційний код (для резидента) засновника юридичної особи, у якому ця особа є кінцевим бенефіціарним власником; характер та міру (рівень, ступінь, частку) бенефіціарного володіння (вигоди, інтересу, впливу);

структуру власності згідно з Положенням. При цьому, пунктом 3 Положення передбачено, що структура власності за формою є офіційним документом, що є схематичним зображенням структури власності юридичної особи, яка відображає всіх осіб, які прямо або опосередковано володіють цією особою самостійно чи спільно з іншими особами або незалежно від формального володіння мають можливість значного впливу на керівництво чи діяльність юридичної особи. Зразки складання схематичного зображення структури власності доступні за **посиланням**.

Водночас розглянемо поняття кінцевого бенефіціарного власника та структуру власності у розрізі участі у публічних закупівлях, що регулюються [Законом України «Про публічні закупівлі»](#) (далі — Закон).

В учасників — юридичних осіб, які є резидентами, в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань має бути наявна інформації про кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) учасника. Відсутність у цьому реєстрі такої інформації у визначених законодавством випадках та обсягах є підставою для відмови учасникові в участі у процедурі закупівлі та відхилення його тендерної пропозиції згідно із Законом.

Відповідно до пункту 9 частини 1 статті 17 Закону замовник приймає рішення про відмову учаснику в участі у процедурі закупівлі та зобов'язаний відхилити тендерну пропозицію учасника або відмовити в участі у переговорній процедурі закупівлі (крім випадків, зазначених у пунктах 2, 4, 5 частини 2 статті 40 Закону) в разі, якщо в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань відсутня інформація, передбачена [пунктом 9](#) частини 2 статті 9 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань» (крім нерезидентів).

Згідно з пунктом 9 частини 2 статті 9 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань» в Єдиному державному реєстрі містяться такі відомості про юридичну особу, крім державних органів і органів місцевого самоврядування як юридичних осіб, зокрема інформація про кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи, у тому числі кінцевого бенефіціарного власника її засновника, якщо засновник — юридична особа (крім політичних партій, структурних утворень політичних партій, професійних спілок, їх об'єднань, організацій профспілок, передбачених статутом профспілок та їх об'єднань, творчих спілок, місцевих осередків творчих спілок, організацій роботодавців, їх об'єднань, адвокатських об'єднань, торгово-промислових палат, об'єднань співвласників багатоквартирних, будинків, релігійних організацій, державних органів, органів місцевого самоврядування, їх асоціацій, державних та комунальних підприємств, установ, організацій):

прізвище, ім'я, по батькові (за наявності);

дата народження;

країна громадянства;

серія та номер паспорта громадянина України або паспортного документа іноземця;

місце проживання;

реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності);

повне найменування та ідентифікаційний код (для резидента) засновника юридичної особи, в якому ця особа є кінцевим бенефіціарним власником;

характер та міра (рівень, ступінь, частка) бенефіціарного володіння (вигоди, інтересу, впливу).

У разі відсутності в юридичної особи кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи, у тому числі кінцевого бенефіціарного власника її засновника, якщо засновник — юридична особа, вноситься обґрунтована причина його відсутності.

Звертаємо увагу, що відповідно до частини 1 статті 11 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань» відомості, що містяться в Єдиному державному реєстрі, є відкритими і загальнодоступними (**крім реєстраційних номерів облікових карток платників податків та паспортних даних**) та у випадках, передбачених цим Законом, за їх надання стягується плата. Тобто інформація про номер облікових карток платників податків та паспортні дані в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань відображатися не буде!

Згідно з частиною 1 статті 1 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань» термін «кінцевий бенефіціарний власник (контролер)» вживається у значенні, наведеному в Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Згідно з частиною 1 статті 1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» кінцевий бенефіціарний власник — будь-яка фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив (контроль) на діяльність клієнта та / або фізичну особу, від імені якої проводиться фінансова операція.

Кінцевим бенефіціарним власником є:

для юридичних осіб — будь-яка фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив на діяльність юридичної особи (у тому числі через ланцюг контролю / володіння);

для трастів, утворених відповідно до законодавства країни їх утворення, — засновник, довірчий власник, захисник (за наявності), вигодоодержувач (вигодонабувач) або група вигодоодержувачів (вигодонабувачів), а також будь-яка інша фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив на діяльність трасту (в тому числі через ланцюг контролю / володіння);

для інших подібних правових утворень — особа, яка має статус, еквівалентний або аналогічний особам, зазначеним для трастів.

Ознакою здійснення прямого вирішального впливу на діяльність є безпосереднє володіння фізичною особою часткою у розмірі не менше 25 відсотків статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи.

Ознаками здійснення непрямого вирішального впливу на діяльність є принаймні володіння

фізичною особою часткою у розмірі не менше 25 відсотків статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи через пов'язаних фізичних чи юридичних осіб, трасти або інші подібні правові утворення, чи здійснення вирішального впливу шляхом реалізації права контролю, володіння, користування або розпорядження всіма активами чи їх часткою, права отримання доходів від діяльності юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування органів управління, а також вчинення правочинів, які дають можливість визначати основні умови господарської діяльності юридичної особи, або діяльності трасту або іншого подібного правового утворення, приймати обов'язкові до виконання рішення, що мають вирішальний вплив на діяльність юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення, незалежно від формального володіння.

При цьому кінцевим бенефіціарним власником не може бути особа, яка має формальне право на 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі, але є комерційним агентом, номінальним власником або номінальним утримувачем, або лише посередником щодо такого права.

Таким чином, як в учасників так і в замовників публічних закупівель часто виникають складнощі з поняттям «інформація про кінцевого бенефіціарного власника», про що свідчать численні скарги до Постійно діючої адміністративної колегії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель (далі — Колегія). Проаналізуємо практику Колегії по цьому питанню, яка існує на сьогодні, тобто до настання 11.10.2021.

Інформація в ЄДР про кінцевого бенефіціарного власника (контролера) юридичної особи, якщо засновник — юридична особа

Рішення Колегії № 19196-р/пк-пз від 25.08.2021, оголошення № [UA-2021-06-04-003621-b](#)

Обставини справи: замовник провів відкриті торги, учасниками яких стали ТОВ «В» та ТОВ «П». Після аукціону замовник відхилив тендерну пропозицію учасника ТОВ «П», аргументуючи тим, що у цього учасника в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб,

фізичних осіб — підприємців та громадських формувань відсутня інформація, передбачена пунктом 9 частини 2 статті 9 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань» (пункт 9 частини 1 статті 17 Закону), чим порушено вимоги тендерної документації. ТОВ «П» / скаржник не погодився з рішенням замовника та звернувся зі скаргою до Колегії.

Позиція скаржника: у складі тендерної пропозиції надано роздруківку витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та довідку про відсутність підстав для відмови учаснику в участі у процедурі закупівлі відповідно до статті 17 Закону за вих. № 02-10-4/5918 від 16.06.2021, у пункті 6 якої зазначено, що в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань наявна інформація, передбачена пунктом 9 частини 2 статті 9 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань» (крім нерезидентів) (пункт 9 частини 1 статті 17).

Згідно з відомостями, зазначеними в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань засновником ТОВ «П» є ТОВ «П», відповідно фізичні особи, що здійснюють вирішальний вплив на юридичну особу, відсутні.

Позиція Колегії: в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань міститься інформація про ТОВ «П». Перелік засновників (учасників) юридичної особи, у тому числі частки кожного із засновників (учасників); прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), країна громадянства, місце проживання, якщо засновник — фізична особа; найменування, країна резидентства, місцезнаходження та ідентифікаційний код, якщо засновник — юридична особа — ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «П», Код ЄДРПОУ:*****, Країна резидентства: Україна, Місцезнаходження: Україна, *****, ***** обл., місто *****, вулиця *****, будинок *****, Розмір внеску до статутного фонду (грн): *****.

Водночас у наведеному реєстрі відсутня інформація про кінцевого бенефіціарного власника (контролера) юридичної особи, у тому числі кінцевого бенефіціарного власника (контролера) її засновника, якщо засновник — юридична особа: прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), країна громадянства, місце проживання, а також повне найменування та ідентифікаційний код (для резидента) засновника юридичної особи, в якому ця особа є кінцевим бенефіціарним власником (контролером), або інформація про відсутність кінцевого бенефіціарного власника (контролера) юридичної особи, у тому числі кінцевого бенефіціарного власника (контролера) її засновника. Тендерна пропозиція скаржника була правомірно відхилена замовником з наведеної підстави, у зв'язку з чим відсутні підстави для задоволення скарги.

Коментар: учасники мають бути уважними та враховувати інформацію, визначену пунктом 9 частини 2 статті 9 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань». У Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань повинна міститися інформація щодо кінцевого бенефіціарного власника (контролера) юридичної

особи, у тому числі кінцевого бенефіціарного власника (контролера) її засновника, **якщо засновник — юридична особа: прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), країна громадянства, місце проживання, а також повне найменування та ідентифікаційний код (для резидента) засновника юридичної особи, в якому ця особа є кінцевим бенефіціарним власником (контролером)**, або інформація про відсутність кінцевого бенефіціарного власника (контролера) юридичної особи, у тому числі кінцевого бенефіціарного власника (контролера) її засновника. Відсутність зазначеної інформації може призвести до правомірного відхилення тендерної пропозиції.

Якщо кінцевими бенефіціарними власниками учасника є фізичні особи

Рішення Колегії № 19516-р/пк-пз від 27.08.2021, оголошення № [UA-2021-06-23-004712-с](#)

Обставини справи: замовник провів відкриті торги, учасниками яких стали ТОВ «В», ТОВ «П», ТОВ «Н», ТОВ «І», ПП «СС», ПП «А». Після аукціону та розгляду тендерних пропозицій замовник відхилив тендерну пропозицію учасника ТОВ «П», посилаючись на те, що в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань відсутня інформація, передбачена пунктом 9 частини 2 статті 9 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань» (крім нерезидентів), чим порушено вимоги тендерної документації. ТОВ «П» / скаржник не погодився з рішенням замовника та звернувся зі скаргою до Колегії.

Позиція скаржника: в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань наявна інформація, передбачена пунктом 9 частини 2 статті 9 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань» (крім нерезидентів), у чому можна переконатися за посиланням на офіційний ресурс:

<https://usr.minjust.gov.ua/content/free-search/person-result>, де зазначено, що кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) є: Єрмоленко Володимир Васильович та Булеков Михайло Вікторович.

Позиція замовника: на офіційному сайті Мін'юсту

<https://usr.minjust.gov.ua/content/freesearch/person> щодо учасника ТОВ «П» міститься така інформація: Перелік засновників (учасників) юридичної особи, у тому числі частки кожного із засновників (учасників); прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), країна громадянства, місце проживання, якщо засновник — фізична особа; найменування, країна резидентства, місцезнаходження: ЄРМОЛЕНКО ВОЛОДИМИР ВАСИЛЬОВИЧ, Країна громадянства: Україна, Місцезнаходження: Україна, *****, *****, обл., місто *****, ПРОСПЕКТ *****, будинок *****, квартира *****, Розмір внеску до статутного фонду (грн.): 150000,00 БУЛЕКОВ МИХАЙЛО ВІКТОРОВИЧ, Країна громадянства: Україна, Місцезнаходження: Україна, *****, обл., місто *****, ВУЛИЦЯ *****, будинок **, квартира ****, Розмір внеску до статутного фонду (грн.): 150 000,00, КІНЦЕВИЙ БЕНЕФІЦІАРНИЙ ВЛАСНИК (КОНТРОЛЕР) — ЄРМОЛЕНКО ВОЛОДИМИР ВАСИЛЬОВИЧ, УКРАЇНА, *****, Розмір внеску до статутного фонду (грн): 0, КІНЦЕВИЙ БЕНЕФІЦІАРНИЙ ВЛАСНИК (КОНТРОЛЕР) — БУЛЕКОВ МИХАЙЛО ВІКТОРОВИЧ, *****, Розмір внеску до статутного фонду (грн): 0.

Водночас ця інформація не містить інформації, що передбачена пунктом 9 частини 2 статті 9 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань», зокрема:

за кінцевим бенефіціарним власником (контролером) ЄРМОЛЕНКО ВОЛОДИМИР ВАСИЛЬОВИЧ щодо дати народження, серії та номера паспорта громадянина України, номера облікової картки платника податків;

за кінцевим бенефіціарним власником (контролером) БУЛЕКОВ МИХАЙЛО ВІКТОРОВИЧ щодо дати народження, серії та номера паспорта громадянина України, номера облікової картки платника податків.

Отже, ТОВ «П» не відповідає вимогам, встановленим пунктом 9 частини 1 статті 17 Закону.

Позиція Колегії: в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань визначено, що кінцевими бенефіціарними власниками ТОВ «П» є фізичні особи. Інформація щодо дати народження, серії та номера паспорта громадянина України, номера облікової картки платника податків не повинна бути ним зазначена. Замовник неправомірно відхилив тендерну пропозицію ТОВ «П» у цій частині.

Коментар: визначена замовником інформація щодо дати народження повинна міститися в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань починаючи з 11.10.2021. Якщо засновниками юридичних осіб — учасників є фізичні особи, така інформація до 10.10.2021 може бути не відображена, але вже з 11.10.2021 у разі, якщо в учасників-юридичних осіб, засновником яких виступає фізична особа, вищезазначена інформація не буде відображатися в ЄДР, це буде прямою підставою для відхилення тендерної пропозиції, а оскарження такого рішення замовника

у Колегії не матиме результату. Проте невідображення серії та номера паспорта громадянина України та номера облікової картки платника податків не може бути підставою для відхилення тендерної пропозиції учасника так як така інформація не є загальнодоступною.

Наостанок розберемося, чи стосується зазначене ФОПів? Ні, не стосується, адже згідно з пунктом 9 частини 2 статті 9 [Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань»](#) у Єдиному державному реєстрі містяться відомості саме про юридичну особу, у тому числі інформація про кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи. Отже, інформацію про кінцевого бенефіціарного власника зазначають саме юридичні особи, а не ФОПи.

Висновки

З урахуванням викладеного до 10.10.2021 (включно) всім юридичним особам необхідно подати державному реєстратору інформацію про кінцевого бенефіціарного власника та структуру власності для внесення відповідної інформації в Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань. Тим, хто не встигне, загрожує відхилення тендерної пропозиції.

Інформація щодо прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дата народження, країна громадянства, місце проживання, а також повне найменування та ідентифікаційний код (для резидента) засновника юридичної особи, в якому ця особа є кінцевим бенефіціарним власником, характер та міра (рівень, ступінь, частка) бенефіціарного володіння (вигоди, інтересу, впливу) має відобразитися в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань з 11.10.2021.

Відповідно до частини 1 статті 11 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань» відомості, що містяться в Єдиному державному реєстрі, є відкритими і загальнодоступними (крім реєстраційних номерів облікових карток платників податків та паспортних даних) та у випадках, передбачених цим Законом, за їх надання стягується плата. Тобто інформація про номер облікових карток платників податків та паспортні дані в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань відобразитися не буде!

Інформацію про кінцевого бенефіціарного власника зазначають лише юридичні особи, ФОПів це не стосується.

Більше корисної інформації читайте на порталі RADNUK.COM.UA у статтях:

«Позиція суду щодо відсутності інформації про кінцевого бенефіціарного власника»;

«Чи відхиляти учасника за відсутність інформації про кінцевого бенефіціарного власника у ЄДР?»;

«ТОП 8 питань про кінцевого бенефіціарного власника»;

«Аналізуємо висновки Держаудитслужби щодо відомостей про кінцевого бенефіціара»;

«Розкриття інформації про кінцевих бенефіціарних власників по-новому»;

«Інформація про кінцевого бенефіціарного власника в ЄДР від "А" до "Я": усе що необхідно знати про відмову в участі у процедурі».